

MATURSKI ISPIT U GIMNAZIJI

OPŠTI MATURSKI KATALOG

ŠKOLSKA 2020/2021. GODINA

**OPŠTI
MATURSKI
KATALOG
PRIPREMIO:**

GOJKO JELOVAC
Ispitni centar

SADRŽAJ

1. UVOD 4

2. NAČIN POLAGANJA MATURSKOG ISPITA 5

2.1. Opšta gimnazija 6

2.2. Filološka gimnazija 7

2.3. Matematička gimnazija 8

3. POSTUPAK POLAGANJA MATURSKOG ISPITA 9

4. VRIJEME POLAGANJA MATURSKOG ISPITA 11

1.

UVOD

Zakonom o gimnaziji („Sl. list RCG“, br.64/02, 49/07 i „Sl. List CG“, br. 45/10, 39/13 i 47/17) predviđeno je da se završetkom gimnazijskog obrazovanja i polaganjem maturalnog ispita stiče opšte srednje obrazovanje. Pravo da polaže maturalni ispit, osim učenika koji su završili četvrti razred gimnazije, ima i lice koje je završilo maturalni tečaj.

Maturalni ispit se polaže eksterno, pri čemu za sve učenike važe jedinstvena ispitna pravila. To podrazumijeva da je sadržaj testa za pojedini nastavni predmet isti za sve, da se testiranje vrši istog dana u isto vrijeme u čitavoj Crnoj Gori, a da ocjenjivanje obavljaju nezavisni ocjenjivači. Stručne, razvojne, organizacione i administrativne poslove, vezane za realizaciju maturalnog ispita obavlja Ispitni centar.

Eksterni maturalni ispit u obrazovni sistem Crne Gore uveden je školske 2010/11. godine. Vršena je provjera usvojenosti neophodnih standarda znanja iz četiri nastavna predmeta. Počev od školske 2020/21. godine učenici će biti testirani iz tri nastavna predmeta.

Osnovni cilj uvođenja ovog ispita je unapređenje kvaliteta obrazovanja i objektivnija procjena pojedinačnih postignuća učenika, zasnovana na mjerljivim standardima znanja.

Opšti maturalni katalog namijenjen je učenicima gimnazije i njihovim nastavnicima.

Maturski ispit se sastoji iz dva obavezna i jednog nastavnog predmeta po izboru učenika.

Nastavni predmet po izboru učenika je predmet od značaja za nastavak obrazovanja, za koji je u nastavnom planu definisan maturski standard. Maturski standard nekog predmeta predstavljaju znanja koja učenik treba da stekne na kraju gimnazijskog obrazovanja, a izražen je brojem časova neophodnih za pohađanje kako bi se steklo pravo na polaganje određenog predmeta na maturalnom ispitu. Detaljne informacije o maturalnim standardima za pojedine nastavne predmete mogu se naći na sajtu Zavoda za školstvo: www.zavodzaskolstvo.gov.me.

Svi nastavni predmeti na maturalnom ispitu se polažu putem izrade testa. Obavezni predmeti se polažu u organizaciji Ispitnog centra, dok se nastavni predmet po izboru učenika polaže pred komisijama za ocjenjivanje koje se obrazuju u gimnaziji.

Za sve predmete su urađeni predmetni ispitni katalozi koji sadrže sve potrebne informacije neophodne za polaganje tog predmeta. Predmetni ispitni katalozi sadrže opšte ciljeve ispita, opis strukture ispita i kroz formu ispitnog programa sa ispitnim ciljevima precizno je opisan sadržaj koji će se ispitivati. Dat je i primjer testa sa detaljnom šemom za ocjenjivanje kao i literatura potrebna za uspješnu pripremu ispita.

Učenicima sa posebnim potrebama, koji imaju rješenje o usmjeravanju, prilagođava se način, postupak i vrijeme trajanja polaganja pojedinih ispita, u okviru propisanog roka i rasporeda polaganja ispita.

2.1. OPŠTA GIMNAZIJA

Obavezni nastavni predmeti za opštu gimnaziju su:

- Crnogorski ili maternji jezik i književnost,
- Matematika ili prvi strani jezik.

Matematika i prvi strani jezik se polažu na osnovnom ili višem nivou. Učenik bira jedan od ova dva predmeta, kao i nivo na kome će ga polagati.

2

NAČIN POLAGANJA MATURSKOG ISPITA

2.1. Opšta gimnazija

6

Nastavnim planom za opšte srednje obrazovanje je predviđeno da predmet po izboru učenika može biti jedan od sljedećih nastavnih predmeta:

- Crnogorski jezik kao nematernalni
- drugi strani jezik (engleski, francuski, italijanski, ruski ili njemački jezik)
- Istorija
- Muzička umjetnost
- Likovna umjetnost
- Latinski jezik
- Geografija
- Biologija
- Hemija
- Fizika
- Psihologija
- Sociologija
- Filozofija
- Informatika.

Crnogorski ili maternji jezik i književnost, Crnogorski jezik kao nematernalni, Matematika, prvi strani jezik, drugi strani jezik, Istorija, Biologija, Hemija i Fizika su predmeti kod kojih se redovnim fondom časova dostiže maturalni standard. Kod ostalih nastavnih predmeta maturalni standard se postiže pohađanjem nastave odgovarajućeg obaveznog izbornog predmeta u trećem i/ili četvrtom razredu.

Sljedeća tabela sadrži nazive obaveznih izbornih predmeta koji služe za dopunu maturalnog standarda:

OBAVEZNI PREDMET ČIJI SE MaturalNI STANDARD DOPUNJAVA	OBAVEZNI IZBORNI PREDMET KOJIM SE DOPUNJAVA MaturalNI STANDARD
Muzička umjetnost	Muzika - moj jezik
Likovna umjetnost	Umjetnost i vizuelne komunikacije
Latinski jezik	Sintaksa latinskog jezika
Geografija	Turistička geografija Crne Gore
Psihologija	Pojedinac u grupi
Sociologija	Sociologija kulture
Filozofija	Logika ili Etika
Informatika	Algoritmi i programiranje

Učenik može za nastavni predmet po izboru učenika da se opredijeli i za Matematiku ili prvi strani jezik, s tim što će ih u tom slučaju polagati u organizaciji Ispitnog centra - na osnovnom ili višem nivou.

2.2. FILOLOŠKA GIMNAZIJA

Obavezni nastavni predmeti za specijalističko odjeljenje filološke gimnazije su:

- Crnogorski ili maternji jezik i književnost,
- prvi strani jezik.

Prvi strani jezik se polažu na osnovnom ili višem nivou. Učenik bira nivo na kome će polagati ovaj predmet.

Nastavnim planom za opšte srednje obrazovanje (specijalističko odjeljenje filološke gimnazije) je predviđeno da predmet po izboru učenika može biti jedan od sljedećih nastavnih predmeta:

- Crnogorski jezik kao nematernji
- drugi strani jezik
- Istorija
- Muzička umjetnost
- Likovna umjetnost
- Latinski jezik
- Geografija
- Psihologija
- Sociologija
- Filozofija
- Informatika.

Crnogorski ili maternji jezik i književnost, Crnogorski jezik kao nematernji, prvi strani jezik, drugi strani jezik, Latinski jezik i Istorija su predmeti za koje je učenik koji je završio četvrti razred filološke gimnazije ispunio maturalni standard. Kod ostalih nastavnih predmeta maturalni standard se postiže pohađanjem nastave odgovarajućeg obaveznog izbornog predmeta u trećem i/ili četvrtom razredu. U sljedećoj tabeli je dat pregled obaveznih izbornih predmeta koji služe za dopunu maturalnog standarda:

OBAVEZNI PREDMET ČIJI SE MATURELSKI STANDARD DOPUNJAVA	OBAVEZNI IZBORNI PREDMET KOJIM SE DOPUNJAVA MATURELSKI STANDARD
Muzička umjetnost	Muzika - moj jezik
Likovna umjetnost	Umjetnost i vizuelne komunikacije
Geografija	Turistička geografija Crne Gore
Psihologija	Pojedinac u grupi
Sociologija	Sociologija kulture
Filozofija	Logika ili Etika
Informatika	Algoritmi i programiranje

2.3. MATEMATIČKA GIMNAZIJA

Obavezni nastavni predmeti za specijalističko odjeljenje matematičke gimnazije su:

- Crnogorski ili maternji jezik i književnost,
- Analiza sa algebrom.

Analiza sa algebrom se polaže na osnovnom ili višem nivou. Učenik bira nivo na kome će polagati ovaj predmet.

Nastavnim planom za opšte srednje obrazovanje (specijalističko odjeljenje matematičke gimnazije) je predviđeno da predmet po izboru učenika može biti jedan od sljedećih nastavnih predmeta:

- Crnogorski jezik kao nematernji
- prvi strani jezik
- Računarstvo i informatika
- Programiranje i programski jezici
- Geografija
- Biologija
- Hemija
- Fizika
- Psihologija
- Filozofija.

Crnogorski ili maternji jezik i književnost, Crnogorski jezik kao nematernji, Analiza sa algebrom, Računarstvo i informatika, Programiranje i programski jezici i Fizika su predmeti kod kojih se redovnim fondom časova dostiže maturalni standard. Kod ostalih nastavnih predmeta maturalni standard se postiže pohađanjem nastave odgovarajućeg obaveznog izbornog predmeta u trećem i/ili četvrtom razredu. Spisak obaveznih izbornih predmeta koji služe za dopunu maturalnog standarda se nalazi u sljedećoj tabeli:

OBAVEZNI PREDMET ČIJI SE MATURELSKI STANDARD DOPUNJAVA	OBAVEZNI IZBORNI PREDMET KOJIM SE DOPUNJAVA MATURELSKI STANDARD
Biologija	Molekularna biologija i genetika
Hemija	Biohemija
Geografija	Turistička geografija Crne Gore
Filozofija	Logika ili Etika

Ispitni centar je institucija koja obavlja stručne, razvojne, organizacione, administrativne i druge poslove, vezane za realizaciju maturalnog ispita.

Ministarstvo prosvjete obrazuje sedmočlanu Državnu komisiju za maturalni ispit koja brine o pripremi i realizaciji maturalnog ispita. Ova Komisija obrazuje predmetne komisije, odobrava sadržaj ispitnog materijala, obrazuje komisije za ocjenjivanje učenika nakon prigovora na ocjenu i odlučuje o svim pitanjima značajnim za sprovođenje maturalnog ispita.

Nastavničko vijeće gimnazije obrazuje Ispitni odbor koji vrši pripremu maturalnog ispita. Ispitni odbor obezbjeđuje, u samoj školi, uslove za sprovođenje ispita. Takođe i obrazuje Komisiju za ocjenjivanje predmeta od značaja za koje su se učenici opredijelili.

U svakoj školi se određuje školski koordinator koji je zadužen da koordinira sve aktivnosti vezane za maturalni ispit. To podrazumijeva organizaciju rada test-administratora, kao i preuzimanje i vraćanje kompletnog ispitnog materijala Ispitnom centru. Aktivnosti školskog koordinatora detaljnije su utvrđene Uputstvom za školskog koordinatora, izdatom od strane Ispitnog centra.

Test-administratori su nastavnici koji obezbjeđuju poštovanje pravila ispita u ispitnom prostoru. Oni ne mogu biti raspoređeni na dežurstvo u svojoj školi, niti na svom ili srodnom predmetu. Njihove aktivnosti detaljnije su razrađene Uputstvom za test-administratora koje priprema Ispitni centar.

Ispitni centar pravi raspored kandidata i test-administratora po prostorijama za ispite iz obaveznih predmeta. Ovaj raspored je poslovna tajna do objavljivanja, 60 minuta prije početka ispita.

Kandidati koji pristupaju ispitu su dužni da pokažu svoj lični dokument sa fotografijom radi identifikacije. Takođe su obavezni da budu ispred ispitne prostorije najkasnije 30 minuta prije početka ispita, kao i da poštuju pravila ponašanja koja će im biti saopštena prije početka ispita.

Unošenje mobilnih telefona i drugih elektronskih uređaja u ispitnu prostoriju nije dozvoljeno.

POSTUPAK POLAGANJA MATERIALNOG ISPITA

5.2. Postupak polaganja

10

Kandidat ne može napustiti ispitni prostor u prvih 30 minuta trajanja ispita iz obaveznih predmeta. Kandidat koji narušava utvrđeni red biće prvo opomenut, a ukoliko nastavi sa narušavanjem reda biće udaljen sa ispita i smatraće se da taj predmet nije položio. Posljednja tri kandidata moraju istovremeno napustiti ispitni prostor.

Ukoliko se u toku ili nakon ispita utvrdi da se kandidat služio nedozvoljenim sredstvima, da je prepisao tuđi zadatak ili da je svoj zadatak dao drugima izgubiće pravo polaganja ispita u tom ispitnom roku.

Maturski ispit se polaže u junskom, avgustovskom i januarskom ispitnom roku. Kalendarom maturalskog ispita utvrđuju se datumi polaganja pojedinih predmeta. Ispiti iz obaveznih predmeta mogu se organizovati i u toku nastavne godine, prije nego su učenici završili četvrti razred.

Učenici se opredjeljuju za predmete koje će polagati na maturalskom ispitu do 5. februara. Isti datum je rok do koga moraju da se izjasne i o nivou na kome žele da polažu predmet koji se polaže na dva nivoa. Gimnazija je obavezna da podatke o opredjeljenju učenika dostavi Ispitnom centru do 10. februara. To je ujedno i krajnji rok do kada učenici imaju pravo da promijene predmet, odnosno nivo, za koji su se prethodno izjasnili.

Konačne podatke o izjašnjanju učenika gimnazija dostavlja, putem elektronskog dnevnika, Ispitnom centru najkasnije do 20. februara za junski ispitni rok, odnosno 35 dana prije početka ispita za avgustovski i januarski ispitni rok.

Nakon sticanja uslova za polaganje maturalskog ispita kandidati podnose gimnaziji prijavu za polaganje, u roku koji utvrdi Ispitni odbor.

Trajanje ispita iz pojedinog predmeta određeno je predmetnim ispitnim katalogom i ne može biti duže od 180 minuta.

Ocjenjivanje testova iz obaveznih predmeta vrše dva ocjenjivača nezavisno jedan od drugoga. Ukoliko dođe do bitne razlike u ocjenjivanju konačnu ocjenu donosi treći – glavni ocjenjivač. Ocjenjivače i glavnog ocjenjivača imenuju predmetne komisije. Ocjenjivanje organizuje Ispitni centar.

Testove iz predmeta od značaja, za koje su se učenici opredijelili, ocjenjuje Komisija za ocjenjivanje, formirana u gimnaziji.

Uspjeh iz pojedinih predmeta vrednuje se ocjenama od 1 do 5, dok se opšti uspjeh računa kao aritmetička sredina ocjena iz pojedinih predmeta.

Ocjene odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) i dovoljan (2) su pozitivne i kandidat je položio maturalski ispit ukoliko je iz svih predmeta ocijenjen pozitivnom ocjenom. Ukoliko je kandidat iz jednog ili više predmeta ocijenjen ocjenom nedovoljan (1), nije položio maturalski ispit i upućuje se na popravni ispit u sljedećem ispitnom roku.

4

VRIJEME POLAGANJA MATERIALSKOG ISPITA

≡

4. Vrijeme polaganja

Kandidat koji nije zadovoljan ocjenom ima pravo na prigovor u roku od 24 sata od trenutka objavljivanja rezultata. Kada su u pitanju obavezni predmeti, prigovor se preko gimnazije podnosi Ispitnom centru, a u slučaju predmeta od značaja gimnaziji.

Gimnazija svakom kandidatu koji je položio maturski ispit izdaje diplomu o položenom maturskom ispitu.

